

Sygn. akt V CSK 74/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku P. H.

przy uczestnictwie J. K.

o podział majątku spółki cywilnej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 sierpnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 22 maja 2014 r., sygn. akt II Ca 304/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) oddala wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy P.H. od postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 22 maja 2014 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in.:

postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Skarżący związał tę przesłankę z art. 875 k.c. – w zakresie „etapowości” podziału majątku spółki cywilnej, charakteru roszczeń o wypłatę udziału w zyskach powstałych w czasie istnienia spółki, konieczności spieniężenia majątku spółki cywilnej przed jego podziałem – oraz art. 378 § 1 k.p.c. – w odniesieniu do dopuszczalności akceptowania przez sąd odwoławczy w sposób zwięzły ustaleń dokonanych przez sąd I instancji. Przedstawił uzasadnienie, w którym starał się wykazać możliwość wystąpienia odmiennych ocen prezentowanych problemów, ale brak jest w nim pogłębionego wywodu prawnego. Argumentacja w istocie sprowadza się do polemiki z ustaleniem faktu definitywnego dokonania podziału składników majątkowych spółki. Poruszane kwestie były też przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego (co do trzech pierwszych problemów por. m. in.: postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2013 r., V CSK 79/12, www.sn.pl, postanowienie SN z dnia 14 czerwca 2012 r., I CSK 459/11, www.sn.pl, wyrok SN z dnia 11 lutego 2009 r., V CSK 325/08, Biuletyn SN 2009, nr 5, s. 11, OSNC Zbiór Dodatkowy nr D/2009, poz. 101, postanowienie SN z dnia 5 marca 2008 r., V CSK 406/07, www.sn.pl, postanowienie SN z dnia 24 marca 2004 r., sygn. akt I CK 448/03, nie publ., postanowienie SN z dnia 24 października 2003 r., III CZP 67/03, OSNC 2004, nr 12, poz. 199, Biuletyn SN 2004, nr 12, s. 6, postanowienie SN z dnia 22 maja 2003 r., sygn. akt II CKN 101/01, nie publ., uchwałę SN z dnia 6 września 1996 r., sygn. akt III CZP 98/96, OSNC 1996, nr 12, poz. 159, a w zakresie problemu procesowego m. in.: wyrok SN z dnia 9 października 2014 r., sygn. akt I CSK 544/14, www.sn.pl, wyrok SN z dnia 12 września 2014 r., sygn. akt I CSK 628/13, www.sn.pl, wyrok SN z dnia 11 września 2014 r., sygn. akt II PK 284/13, www.sn.pl, postanowienie SN z dnia 11 lipca 2014 r., sygn. akt III CSK 256/13, www.sn.pl, wyrok SN z dnia 16 lutego 2005 r., sygn. akt IV CK 526/04, www.sn.pl, wyrok SN z dnia 3 grudnia 1998 r., sygn. akt II CKN 103/98, nie publ.).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis

prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob.: postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, niepubl.; postanowienie SN z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, niepubl.). Skarżący odniósł tę przesłankę do charakteru czynności podziału majątku oraz składników majątkowych podlegających sądowemu podziałowi. W tym przypadku skarżący przedstawił jedynie pobieżne twierdzenia, mające na celu wykazać jego wątpliwości, a nie pogłębiony wywód jurydyczny, wykazujący, że wątpliwości te wywołują obecnie rozbieżności w orzecznictwie lub poważne problemy interpretacyjne.

Powołanie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Skarżący w ramach tej przesłanki jedynie ogólnikowo zakwestionował ustalenie umownego podziału majątku spółki cywilnej i brak wnikliwego rozpoznania wszystkich zarzutów apelacyjnych. Niemniej jednak w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania brak jest takich argumentów, które wskazywałyby na jakiegokolwiek rażące naruszenie prawa w ustalonym stanie faktycznym przez Sąd Okręgowy.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz uczestniczki kosztów postępowania kasacyjnego należy zauważyć, że zgodnie z art. 87¹ § 1 zdanie 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Uczestniczka sporządziła odpowiedź na skargę kasacyjną osobiście, nie poniosła też kosztów celowej obrony, wobec czego

zawarty w niej wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego nie może zostać uwzględniony.

I.n